

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 421 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 9-7-2026
Αρ. πρωτ.: 181247

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 5849/4-6-2026 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι **κ.κ. Βουλευτές**, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποδεκτών, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ερώτημα 1

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου: «Ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν δεν διατίθεται στην αγορά ούτε χρησιμοποιείται αν δεν έχει αδειοδοτηθεί στο οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό».

Τα γεωργικά φάρμακα που κυκλοφορούν στη χώρα μας έχουν άδεια διάθεσης που εκδίδεται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής – Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΠΑΤ), σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.4036/2012 (Α'8), όπως ισχύει, η ετικέτα τους είναι μόνο σε ελληνική γλώσσα και πρέπει να είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στην έγκριση.

Κάθε άλλο σκεύασμα γεωργικού φαρμάκου που κυκλοφορεί στη χώρα μας και δεν έχει άδεια διάθεσης στην αγορά από τη ΣΕΑ (Συντονιστική Εθνική Αρχή), που είναι η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, είναι παράνομο και απαγορεύεται η χρήση του στην Ελλάδα.

Ερώτημα 2

Το πρόβλημα της εισαγωγής και διάθεσης στην αγορά παράνομων φυτοπροστατευτικών προϊόντων είναι πανευρωπαϊκό και καταβάλλονται προσπάθειες για την καταπολέμησή του σε όλα τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. και στη χώρα μας.

Όταν διαπιστωθεί διακίνηση, χρήση, εμπορία, διαφήμιση παράνομων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, προβλέπονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του ν.4036/2012 (Α'8), όπως ισχύει. Επιπλέον, στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται χρήση παράνομων φυτοφαρμάκων, εκτός των ανωτέρω κυρώσεων, ενημερώνεται ο πρώην Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., νυν Γ.Δ.ΕΛ.Ε.Π. (Γενική Διεύθυνση Ελέγχων, Ενισχύσεων και Πληρωμών) της Α.Α.Δ.Ε, και πραγματοποιούνται μειώσεις στις επιδοτήσεις των παραγωγών που προέβησαν σε χρήση.

Επιπλέον, η χώρα μας αντιμετωπίζει ενεργά την παράνομη διακίνηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και μέσω συντονισμένων δράσεων και συνεργασιών με εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές.

Ειδικότερα:

- Καταρτίζονται και υλοποιούνται ετήσια Προγράμματα Επίσημων Ελέγχων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, στο πλαίσιο των οποίων διενεργούνται έλεγχοι σε καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, χρήστες και λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.
- Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής – Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του ΥΠΑΑΤ συνεργάζεται με τις συναρμόδιες ελεγκτικές αρχές της χώρας μας, όπως την ΕΛ.Υ.Τ. (Ελεγκτική Υπηρεσία Τελωνείων Δίωξη Λαθρεμπορίου), τις Τελωνειακές αρχές, την Οικονομική Αστυνομία, τις κατά τόπους Αστυνομικές Διευθύνσεις, καθώς και με την OLAF και την EUROPOL, στο πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών και συντονισμένων ελέγχων.
- Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής – Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του ΥΠΑΑΤ συμμετέχει ετησίως στην ευρωπαϊκή επιχείρηση SILVER AXE υπό τον συντονισμό της EUROPOL, με στόχο την καταπολέμηση της διακίνησης παράνομων και πλαστών φυτοφαρμάκων.
- Παρέχεται τεχνική υποστήριξη και καθοδήγηση στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές για την αναγνώριση παράνομων σκευασμάτων.

Σύμφωνα με τον ν.4036/2012 (Α'8), όπως ισχύει, η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, όπως προαναφέρθηκε, έχει ορισθεί ως Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Στο πλαίσιο αυτό, η ΣΕΑ είναι αρμόδια για την κατάρτιση και τον συντονισμό ετήσιων ή πολυετών προγραμμάτων ελέγχου, καθώς και για τη συνεργασία με ευρωπαϊκές και εθνικές αρχές. Η ΣΕΑ δεν ασκεί η ίδια ελεγκτική δραστηριότητα, αλλά εποπτεύει και συντονίζει το σύστημα ελέγχων.

Η εκτέλεση των επίσημων ελέγχων ανατίθεται, σύμφωνα με τον ίδιο νόμο, στις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων (Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής - ΔΑΟΚ) και στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ). Για ελέγχους στα τελωνειακά σημεία εισόδου, η ΣΕΑ, όπως προαναφέρθηκε, συνεργάζεται με τις Τελωνειακές Αρχές, την Ελληνική Αστυνομία (Οικονομική Αστυνομία, ΕΛ.Υ.Τ.) και λοιπές συναρμόδιες αρχές.

Ως προς τα ειδικότερα στοιχεία που αφορούν στον αριθμό των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από το 2024 και αφορούν σημεία πώλησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, ισχύουν τα ακόλουθα:

- Για το έτος 2024, βάσει της ετήσιας έκθεσης επίσημων ελέγχων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 68 του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009, στον τομέα των ελέγχων σε σημεία λιανικής πώλησης, πραγματοποιήθηκαν 816 επιθεωρήσεις. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των ελέγχων για παράνομη εισαγωγή και εμπορία μη αδειοδοτημένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καταγράφηκαν 21 υποθέσεις, οι οποίες οδηγήθηκαν για επιβολή κυρώσεων.
- Για το έτος 2025, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος Επίσημων Ελέγχων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε σημεία εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων και βιομηχανίες παρασκευής, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες Περιφερειών (ΔΑΟΚ) και τα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ. Επί του παρόντος, έχουν αποστείλει αποτελέσματα ελέγχων 43 από τις 73 αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, η αποστολή των οποίων ολοκληρώνεται στα τέλη Ιουνίου 2026. Βάσει των μέχρι τώρα διαθέσιμων στοιχείων (δεδομένου ότι η αποστολή τους ολοκληρώνεται στα τέλη Ιουνίου επομένως δεν είναι διαθέσιμη η οριστική εικόνα), έχουν πραγματοποιηθεί 411 έλεγχοι εμπορίας.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται λαθραία εισαγωγή ή εμπορία παράνομων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, εφαρμόζονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 του ν.4036/2012 (Α'8), όπως ισχύει. Ειδικότερα, για εισαγωγή, παρασκευή, αποθήκευση ή εμπορία μη εγκεκριμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων

επιβάλλεται πρόστιμο από 500 έως 30.000 ευρώ και δεσμεύονται ή καταστρέφονται τα εν λόγω προϊόντα, ενώ, σε περίπτωση υποτροπής, τα όρια των προστίμων διπλασιάζονται.

Ερώτημα 3

Το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τοξικολογίας, το οποίο υπάγεται στο Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών του ΥΠΑΑΤ, παραλαμβάνει και αναλύει πάνω από 3.000 βιολογικά δείγματα ανά έτος από όλα τα είδη ζώων, συμπεριλαμβανομένου και της άγριας πανίδας, καθώς και δολώματα.

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία του ανωτέρω Τμήματος, ισχύουν τα εξής:

- Για τα περιστατικά στη Χαλκιδική, το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τοξικολογίας έχει αναλύσει το μεγαλύτερο ποσοστό των δειγμάτων από τους 21 σκύλους και μίας γάτας, έχει ταυτοποιηθεί δραστική ουσία και είναι στο στάδιο ολοκλήρωσης των αναλύσεων.
- Για τα περιστατικά στη Δαδιά, το εν λόγω Κτηνιατρικό Εργαστήριο έχει ολοκληρώσει την ανάλυση όλων των δειγμάτων άγριας πανίδας και δολωμάτων και απομένουν επανεξετάσεις από 3 μαυρογύπες. Επίσης, έχουν ταυτοποιηθεί δραστικές ουσίες.
- Για τα περιστατικά του Βόλου το εν λόγω Κτηνιατρικό Εργαστήριο δεν έχει παραλάβει δείγματα.

Ερώτημα 4

Για το 2024 παραλήφθηκαν βιολογικά δείγματα από:

-506 ζώα συντροφιάς (σκύλους-γάτες) και ανιχνεύτηκε μία τουλάχιστον δραστική ουσία σε 176 ζώα (ποσοστό 35%).

-20 παραγωγικά ζώα, όπου δεν ανιχνεύτηκε δραστική ουσία.

-60 ζώα άγριας πανίδας, όπου ανιχνεύτηκε δραστική ουσία σε ποσοστό 78%.

-31 άλλα είδη, όπως ίπποι, περιστέρια κ.ά., όπου ανιχνεύτηκε δραστική ουσία σε ποσοστό 5%.

-577 δολώματα, όπου ανιχνεύτηκε δραστική ουσία σε ποσοστό 77%.

Για το 2025 παραλήφθηκαν βιολογικά δείγματα από:

-503 ζώα συντροφιάς (σκύλους-γάτες) και ανιχνεύτηκε μία τουλάχιστον δραστική ουσία σε ποσοστό 38%.

-6 παραγωγικά ζώα, όπου δεν ανιχνεύτηκε δραστική ουσία.

-12 ζώα άγριας πανίδας, όπου ανιχνεύτηκε δραστική ουσία σε ποσοστό 71%.

-άλλα είδη, όπως ίπποι, όρνιθες κ.ά., όπου ανιχνεύτηκε δραστική ουσία σε ποσοστό 50%.

-454 δολώματα, όπου ανιχνεύτηκε δραστική ουσία σε ποσοστό 81%.

Τα ποσοστά ενδέχεται να τροποποιηθούν μερικώς για το έτος 2025, καθώς εκκρεμούν αποτελέσματα αναλύσεων και επανεξετάσεις για την ολοκλήρωση του συνόλου των αποτελεσμάτων.

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι οι πιο συχνές δραστικές ουσίες που ανιχνεύονται στο εν λόγω Κτηνιατρικό Εργαστήριο, ανήκουν στην ομάδα των καρβαμιδικών, οργανοφωσφορικών, εστέρων, υδροχλωριωμένων εντομοκτόνων κ.ά.

Με τον ν.4039/2012 «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό» (Α'15) και τον ν.4830/2021 «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς – πρόγραμμα Άργος» (Α'169) του συνερωτώμενου Υπουργείου Εσωτερικών, η δηλητηρίαση, στο πλαίσιο της κακοποίησης, διώκεται ποινικά και οι κυρώσεις είναι πολύ αυστηρές και αυτεπάγγελα τα ύποπτα για δηλητηρίαση δείγματα (βιολογικά δείγματα ζώων και δολώματα) αποστέλλονται στο προαναφερόμενο Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τοξικολογίας. Επίσης, στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/83415/2715/2022 <<τοπικά σχέδια δράσης για τα δηλητηριασμένα δολώματα>>, δείγματα άγριας πανίδας αποστέλλονται στο εν λόγω Κτηνιατρικό Εργαστήριο για ανάλυση, πιστοποίηση θανάτου και ταυτοποίηση δραστικής ουσίας. Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 5.1, της συγκεκριμένης ΚΥΑ, θα έπρεπε εντός 6 μηνών από την ημερομηνία ισχύος της, να έχει θεσπιστεί λίστα τοξικολογικών εργαστηρίων, κάτι το οποίο δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί. Για τον λόγο αυτό, το ως άνω αναφερόμενο Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τοξικολογίας συνεχίζει να δέχεται δείγματα άγριας πανίδας από όλη την ελληνική επικράτεια.

Αναφέρεται ότι το εν λόγω Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τοξικολογίας, από το 2005, είναι το μοναδικό Κτηνιατρικό Τοξικολογικό Εργαστήριο στην Ελλάδα το οποίο συνεργάζεται και με τις δύο Κτηνιατρικές Σχολές (Θεσσαλονίκης και Καρδίτσας), όπου αναλύονται τα ύποπτα προς διερεύνηση δείγματα κτηνιατροδικαστικών υποθέσεων. Επίσης, είναι σε άμεση συνεργασία με όλες τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής, τις Αστυνομικές Αρχές της Επικράτειας, όλες τις ΜΚΟ, όλα τα φιλοζωικά σωματεία, με τους Δήμους, τα Δασαρχεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, καθώς και με το Υπουργείο Δικαιοσύνης (εισαγγελικές και ανακριτικές αρχές).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τοξικολογίας συνεργάζεται, σε ερευνητικό επίπεδο, με το τμήμα Τοξικολογίας της Ιατροδικαστικής του ΕΚΠΑ, με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, καθώς και με άλλα ερευνητικά εργαστήρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Ερώτημα 5

Τα θέματα εφαρμογής της ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/83415/2715/2022, ο επιχειρησιακός συντονισμός μεταξύ των αρμόδιων αρχών, η κατάρτιση Τοπικών Σχεδίων Δράσης, καθώς και η λειτουργία των Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων (ΕΜΑΔΔ), δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΥΠΑΑΤ.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Εσωτερικών
Γραφείο κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κ. Μ. Χριστοδουλάκη
5. Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη
6. Βουλευτή κ. Μ. Χνάρη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού